Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Ines de Ridder**	**Opgesteld door:** **Mario Hijman**, **ROG Ruimte**	
Besluitvormende vergadering: 19 september 2024	**Registratienummer collegebesluit:** 311740	**Raadsnummer** (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Vaststellen visie maatwerkgebieden (versie 3.0 d.d. 13 augustus 2024)		

Samenvatting:
De visie maatwerkgebieden is een beleidsvisie waarin de Gemeente Nieuwkoop aangeeft hoe zij in de toekomst omgaat met vraagstukken op het gebied van de fysieke leefomgeving in het deel van de gemeente dat we de maatwerkgebieden noemen.

Met het vaststellen van de visie ontstaat duidelijkheid over de mogelijkheden die er in dit gebied zijn voor onder meer de (glas-)tuinbouwsector, woningbouw, de Ruimte voor Ruimte regeling, recreatie, natuur, energie en niet-agrarische bedrijvigheid.

Ook wordt benoemd welke rol de gemeente heeft in dit proces en wat dus wel en niet van de gemeente verwacht mag worden.

Aan de totstandkoming van de visie zoals die nu voorligt is een uitgebreid participatietraject vooraf gegaan. Hierbij is met een breed scala aan partijen gesproken en van gedachten gewisseld. Dit alles heeft uiteindelijk geleid tot de visie maatwerkgebieden 3.0, die nu voor vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. De visie maatwerkgebieden (versie 3.0 d.d. 13 augustus 2024) vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
De visie maatwerkgebieden is een beleidsvisie waarin de Gemeente Nieuwkoop aangeeft hoe zij in de toekomst omgaat met vraagstukken op het gebied van de fysieke leefomgeving in het deel van de gemeente dat we de maatwerkgebieden noemen.

De maatwerkgebieden zijn van oudsher glastuinbouwgebieden, maar in het gebied zijn ook reguliere woningen en een aantal niet-agrarische bedrijven aanwezig. Ook in deze gebieden staat de tuinbouwsector onder druk. Regelmatig krijgt de gemeente informatieverzoeken en initiatieven voorgelegd voor alternatieve functies in het gebied.

Met de status ‘maatwerkgebied’ in het provinciaal beleid is ruimte ontstaan voor het toelaten van andere functies en ontwikkelingen. Daarbij is door de provincie aangegeven dat het zeer wenselijk is dat de gemeente een visie op het gebied ontwikkelt om de belangen en ontwikkelingen tegen elkaar af te wegen.

In de visie die nu ter vaststelling voorligt worden die afwegingen gemaakt. Een belangrijke plaats in het gebied is en blijft gereserveerd voor de (glas-)tuinbouwsector. Daarnaast is er in het gebied onder meer een ruimte voor woningbouwontwikkeling, recreatie en natuur.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Het doel van de visie is het geven van duidelijkheid over de toekomstige ruimtelijke mogelijkheden (en onmogelijkheden) in de maatwerkgebieden. De visie geeft een kader dat de gemeente zal hanteren bij de beoordeling van planinitiatieven in het gebied.

Zoals ook in de visie beschreven heeft de gemeente zelf geen opgave voor verandering of transformatie van het gebied. Het gaat dus primair om het afwegen en beoordelen van initiatieven die komen vanuit de samenleving.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
Sinds 2016 hebben de gebieden in de Provinciale Verordening Ruimte (en opvolgende regelingen) de aanduiding ‘maatwerkgebied’.

In de Omgevingsvisie Nieuwkoop (vastgesteld 8 juli 2021) wordt de ambitie tot het ontwikkelen van een visie op de maatwerkgebieden expliciet benoemd.

In de meningsvormende raad van 9 februari 2023 is de eerste versie van de visie maatwerkgebieden (versie 21 december 2022) behandeld. Hierbij is geconcludeerd dat op het gebied van participatie (terugkoppeling van informatie en gelegenheid tot reageren) informatie werd gemist. Er heeft geen behandeling in de besluitvormende raadsvergadering plaatsgevonden.

In de periode juli 2023 tot en met mei 2024 heeft een nieuw (aanvullend) participatietraject plaatsgevonden. Dit traject heeft uiteindelijk geresulteerd in de visie maatwerkgebieden die hier aan uw raad ter vaststelling wordt aangeboden.

Een uitgebreid overzicht van het traject van de visie maatwerkgebieden is opgenomen als bijlage 2 bij de visie.

Participatie / betrokken partijen / personen
De participatie rond de visie maatwerkgebieden heeft in verschillende fasen plaatsgevonden. Bij het opstellen van de oorspronkelijke visie (periode 2020 tot eind 2022) zijn de volgende partijen betrokken in de planverkenning:

- LTO Noord (afdeling Alphen-Nieuwkoop),
- LTO Noord (afdeling Aar en Amstel),
- Oosterman Vrijetijdszaken,
- Verenigde Ondernemers Nieuwkoop (VON),
- Gebiedscoöperatie Nieuwkoop (GCN),
- Liander Netwerkbeheer en
- medewerkers van de gemeente Nieuwkoop

Na de planverkenning is op 10 mei 2022 in het gemeentehuis in Nieuwveen een inloopavond georganiseerd waarbij alle stakeholders van het gebied (inwoners, grondeigenaren, agrarische en niet-agrarische ondernemers en andere gebruikers) op de concept-visie konden reageren (zowel tijdens de inloopavond zelf, maar ook schriftelijk na afloop). In een aantal gevallen is naar aanleiding hiervan ook nog nader contact opgenomen met de indieners.

In de periode juli – oktober 2023 hebben bedrijfsbezoeken plaatsgevonden, waarbij persoonlijke gesprekken zijn gevoerd met 18 kwekers die in het gebied actief zijn. Ook zijn gesprekken gevoerd met de koepelorganisaties LTO Noord Aar en Amstel, Glastuinbouw Nederland en Greenport Aalsmeer. De bevindingen hiervan zijn ook teruggekoppeld aan de gespreksdeelnemers. Met een aantal kwekers is vervolgens in de periode december 2023 – februari 2024 verdiepende gesprekken gevoerd.

Op 13 februari 2024 heeft een plenaire bijeenkomst plaatsgevonden waarvoor alle actieve kwekers in het gebied waren uitgenodigd. Vrijwel alle kwekers hebben hieraan deelgenomen. Bij deze bijeenkomst waren ook de eerder genoemde koepelorganisaties aanwezig.

Op 11 april 2024 is de inspraakprocedure gestart, waarbij iedereen in een periode van 6 weken kon reageren op de concept visie maatwerkgebieden (versie 2.0, inspraakversie). Voorafgaand aan deze periode is op 10 april 2024 een informatieavond gehouden, waarvoor alle inwoners van de maatwerkgebieden en de kern Papenveer zijn uitgenodigd.

Op deze avond is een toelichting gegeven over het proces van de visie maatwerkgebieden tot op dat moment, het vervolgtraject en hoe er reacties ingediend konden worden. In deze periode zijn 30 reacties ingediend door bewoners van het gebied, agrarische en niet-agrarische ondernemingen, belangenorganisaties en de provincie Zuid-Holland.

In bijlage 3 bij de visie maatwerkgebieden (Inspraaknota visie Maatwerkgebieden (13 augustus 2024)) wordt per inspraakreactie een zakelijke omschrijving en de beantwoording door het college gegeven en wordt aangegeven hoe de reactie verwerkt is. In een aantal gevallen hebben inspraakreacties geleid tot een wijziging van de visie ten opzichte van de inspraakversie. De inhoudelijke aanpassingen zijn:

- Opnemen van een legalisatiemogelijkheid voor activiteiten (bedrijven) die al langer (5+ jaar) gedoogd worden en geen handhavingshistorie hebben;
- het expliciet benoemen van het plan Papenhof;
- een aantal tekstuele verduidelijkingen.

Alle indieners hebben een terugkoppeling gehad over hoe het college met de inspraakreactie is omgegaan en op welke wijze dit verwerkt is in de visie zoals die nu aan uw raad is aangeboden voor

besluitvorming. Bij het indienen van de inspraakreactie zijn alle indieners gewezen op de mogelijkheid om zich aan te melden voor het inspreken tijdens de behandeling van dit onderwerp in de oriënterende raad.

Duurzaamheidsaspecten
In de visie zijn voor de maatwerkgebieden geen afzonderlijke duurzaamheidsdoelstellingen of -instrumenten opgenomen.

Een aantal algemene maatregelen en instrumenten zijn wel toepasbaar, maar deze zijn niet specifiek voor deze visie of deze gebieden.

Er is minimaal één inspraakreactie (TN Plastics en Koeleman Plants) waarbij het aspect duurzaamheid een prominente plaats heeft. Bij de beoordeling van deze reactie heeft het college andere overwegingen laten prevaleren boven de mogelijke duurzaamheidswinst. Daarbij gaat het om overwegingen met betrekking tot veiligheid in relatie tot de woonomgeving, de verkeersbelasting, de afhankelijkheid van één bedrijf aan een ander bedrijf met een hoge milieucategorie en het risico van precedentwerking. Voor een meer gedetailleerde afweging wordt verwezen naar bijlage 3 (inspraaknota) bij de visie (reactie 383561, volgnummer 13).

Gezondheid
Gezondheid is in de visie niet als een specifiek thema benoemd en behandeld, maar speelt indirect wel een rol. In het maatwerkgebied komen meerdere functies naast elkaar voor, waaronder ook het wonen.

Een prettige, veilige en gezonde leefomgeving is belangrijk voor onze inwoners. Met meerdere functies die in het gebied voorkomen is het belangrijk om te komen tot een evenwichtige toedeling van functies, dat deze letterlijk en figuurlijk op een goede manier naast elkaar kunnen bestaan.

Deze scheiding – bijvoorbeeld in de vorm van milieuafstanden en locatietoets – komt op meerdere punten in de visie terug. In sommige gevallen kan de conclusie zelfs zijn dat er voor bepaalde functies of ontwikkelingen geen ruimte is in het gebied.

Varianten met argumenten voor en tegen
Als de raad besluit om de visie maatwerkgebieden vast te stellen, dan ontstaat hiermee beleidsmatig ruimte voor een aantal ontwikkelingen, zoals onder meer toepassing van de Ruimte voor Ruimte regeling en ontwikkelingen op het gebied van natuur en recreatie. Uitgangspunt is dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de bestaande rechten.

Indien de raad niet tot vaststelling besluit, dan ontstaat deze beleidsruimte niet en blijft de situatie gelijk aan zoals die nu ook al is. Dit houdt in dat de bestaande ruimte voor de (glas-)tuinbouwsector nog steeds blijft bestaan, maar dat er geen ruimte is voor alternatieve of opvolgende functies.

Met het besluit om de visie niet vast te stellen blijven onder meer de vraagstukken wat te doen met vrijkomende agrarische bebouwing, woningbouwwensen en niet-agrarische bedrijvigheid onbeantwoord.

Voorgesteld besluit

- De visie maatwerkgebieden (versie 3.0 d.d. 13 augustus 2024) vast te stellen.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Kanttekening

Een gevolg van de gemeentelijke rol in dit proces is dat als er vanuit het gebied geen initiatieven ondernomen worden, er ook geen veranderingen plaats zullen vinden. Dit sluit ook aan bij de passage uit het Omgevingsprogramma van de Provincie Zuid-Holland: *"…Belangrijk is dat de sector zelf met initiatieven komt, die onderling en met de omgeving goed zijn afgestemd…"* (zie ook citaat op pagina 9 van de visie)

Beheersmaatregel

De visie zelf geeft slechts de kaders waarbinnen ontwikkelingen mogelijk zijn. Daadwerkelijke ontwikkelingen (waaronder ook legaliseringsvragen) zullen een uitwerking moeten krijgen in de vorm van een vergunningproduct of een wijziging van het omgevingsplan.

Financiële en Juridische gevolgen

Financieel

De visie heeft geen directe financiële gevolgen voor de gemeente.

Juridisch

De visie maatwerkgebieden is een beleidsdocument en is dus alleen voor de gemeente zelf bindend. Het afwijken van een beleidsdocument is mogelijk, maar daar worden zware eisen aan gesteld op het gebied van motivering en onderbouwing.

Tegen het besluit van de raad over de vaststelling van de visie maatwerkgebieden staat geen bezwaar of beroep open (artikel 8:3 Algemene wet bestuursrecht).

Bijlagen

Visie maatwerkgebieden (versie 3.0)
Bijlagen bij de visie:

- Bijlage 1: maatwerkgebieden Greenport Aalsmeer (afbeelding)
- Bijlage 2: traject van de visie maatwerkgebieden (overzicht)
- Bijlage 3: 'Ruimte voor Ruimte ladder'
- Bijlage 4: inspraaknota visie Maatwerkgebieden (13 augustus 2024)

Advies meningsvormende raad